

Obsah

Zkratky	8
Prolog (<i>J. Blahoš</i>).....	13
Sociální gerontologie úvodem	15
1 Základní pojmy	19
1.1 Stáří a stárnutí	19
1.1.1 Teorie stárnutí	21
1.1.2 Vymezení a periodicitu stáří	25
1.2 Heterogenita seniorské populace.....	27
1.2.1 Trojí podoba stárnutí	28
1.2.2 Heterogenita možností, zájmů a potřeb.....	28
1.3 Život ve stáří a jeho podpora	30
1.3.1 Stáří a lidské potřeby	33
1.3.2 Partnerství a sexualita seniorů	34
1.3.3 Vzdělávání seniorů	37
1.3.4 Senioři, doprava a mobilita	39
1.3.5 Senioři, informační a komunikační technologie	43
1.4 Medicína moudrá a sociální.....	47
2 Gerontologie a geriatrie	55
2.1 Malá historie gerontologického myšlení a konání 1606–2010	55
2.2 Gerontologie.....	63
2.3 Geriatrie	65
2.4 Determinanty zdraví a kvality života ve stáří.....	66
3 Demografie a sociologie stáří.....	71
3.1 Demografie stáří.....	71
3.1.1 Základní demografické pojmy	71
3.1.2 Demografická revoluce a populační stárnutí	77
3.1.3 Filozofické a sociálně politické souvislosti demografické revoluce	81
3.1.4 Demografická prognóza České republiky	83
3.1.5 Demografické prognózy, dlouhověkost a indexy závislosti v mezinárodním srovnání.....	85
3.2 Společenské důsledky stárnutí	90
3.3 Mezigenerační vztahy a sociologie rodiny	92

3.4	Zaměstnanost, aktivity a bydlení starších lidí	95
3.4.1	Zaměstnanost	95
3.4.2	Bydlení a změna bydliště ve stáří	100
3.5	Sociální patologie ve stáří	106
3.5.1	Věková diskriminace	107
3.5.2	Nevhodné jednání se starými lidmi	108
3.5.3	Chudoba a sociální vyloučení	110
4	Zdraví a nemoc ve stáří	113
4.1	Geriatrická křehkost a multikauzální geriatrické syndromy	117
4.2	Nemoci starých lidí	119
4.2.1	Nemoci ve stáří	119
4.2.2	Nemoci stáří	120
4.3	Problémy hodnocení a intervenování zdravotního stavu ve stáří	121
5	Duševní zdraví ve stáří	125
5.1	Existenciální aspekty života ve stáří	125
5.2	Příprava na stáří	127
5.3	Adaptace ve stáří a na stáří	130
5.3.1	Adaptace ve stáří	130
5.3.2	Adaptace na stáří	131
5.4	Psychopatologie situační a endogenní	134
6	Základní funkční geriatrická vyšetření	139
7	Sociální zabezpečení ve stáří	143
7.1	Sociální pojištění	144
7.1.1	Důchodové pojištění	148
7.1.2	Nemocenské pojištění	153
7.1.3	Dávky pro osoby se zdravotním postižením podle zákona č. 329/2011 Sb.	154
7.1.4	Sociální služby pro seniory	156
7.1.5	Hmotná nouze	160
7.1.6	Státní sociální podpora	161
7.2	Modely podpory znevýhodněných starších lidí	162
7.2.1	Bytová situace seniorů	167
7.2.2	Zaměstnanost starších lidí	170

8 Dlouhodobá péče	175
8.1 Dostupnost služeb dlouhodobé péče	179
8.2 Dlouhodobá péče v mezinárodním srovnání	182
8.3 Plánování a řízení případu nebo péče	183
8.4 Modely koordinované dlouhodobé péče	184
8.5 Nedostatky organizace a financování dlouhodobé péče	186
8.6 Základní principy řešení dlouhodobé péče v užším slova smyslu ..	188
8.7 Dotčené objekty a finanční dopady	189
8.8 Práva a povinnosti subjektů v dlouhodobé péči	190
8.9 Status klienta dlouhodobé péče	192
9 Účelnost sociálních a zdravotnických služeb a měření kvality života ..	195
9.1 Kvalita života	198
9.2 Měření kvality života	201
9.3 Organizace péče o zdraví	205
10 Předpokládaný vývoj zdravotního a funkčního stavu osob starších 65 let	211
11 Etická hlediska přístupu ke starším občanům	215
11.1 Etické priority a výzvy	216
11.2 Lidská a občanská práva starších občanů	218
12 Geriatrická prevence	221
12.1 Cíle prevence v gerontologii	221
12.2 Možnosti prevence ve stáří	222
Epilog (V. Špidla)	229
Literatura	231
Jmenný rejstřík	247
Věcný rejstřík	249
Souhrn	261
Summary	263